

गण्डकी प्रदेश सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

वन निर्देशनालय

भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, तनहुँ

भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, तनहुँको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने जलाधार तथा उपजलाधार संबन्धी विवरण:

कार्यालयको कार्य क्षेत्र:

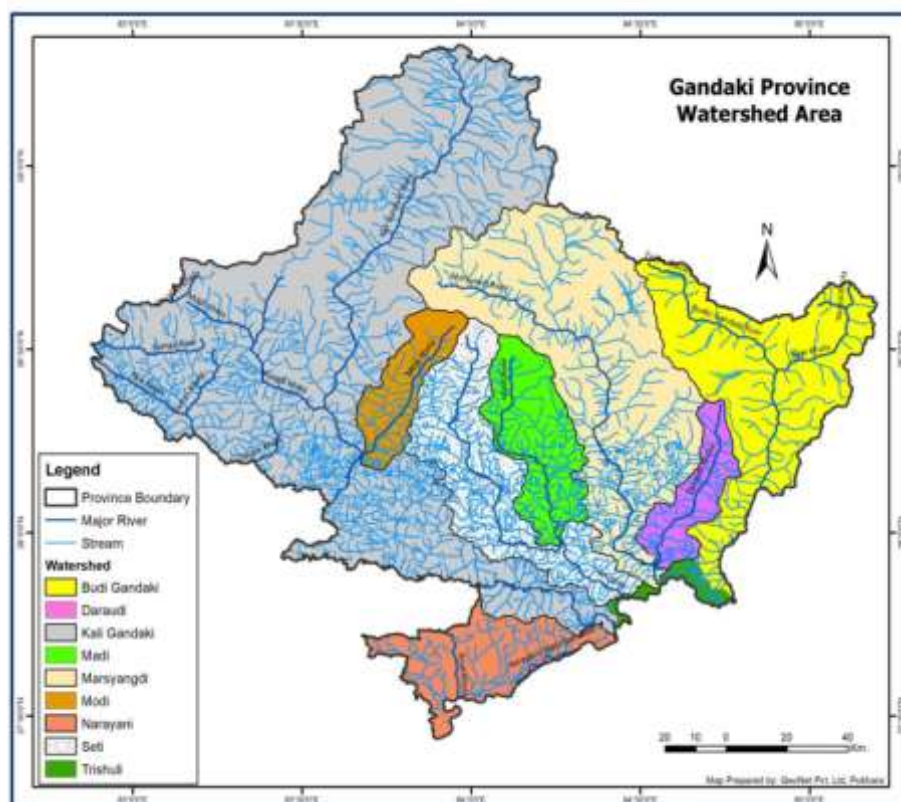
गण्डकी प्रदेशमा समेटिएका ११ जिल्लाहरू मध्ये तनहुँस्थित कार्यालयको कार्यक्षेत्रको रूपमा सेती-मर्स्याङ्दी जलाधार क्षेत्रमा पर्ने मनाङ, लमजुङ, गोरखा, तनहुँ, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व) र कास्की कार्यालयको कार्य क्षेत्रमा समेटिएका छन् भने कार्यालय तनहुँ जिल्लामा तोकिएको छ ।

चित्र नं. १ कार्यालयको कार्य क्षेत्रहरू

गण्डकी प्रदेशका प्रमुख नदी तथा जलाधार क्षेत्रहरु:

यस प्रदेशका प्रमुख नदीहरुमा कालीगण्डकी, सेती, मादी, मर्स्याङ्दी, दराउँदी, बुढीगण्डकी, त्रिशुली र नारायणी रहेका छन् भने यी ठूला नदीहरुमा मिसिने सयौं सहायक नदी तथा खोलाहरु र तिनको जलाधार क्षेत्र पर्दछन्। नारायणीलाई सप्तगण्डकी पनि भनिन्छ र यस नदिलाई नेपालका प्रमुख बृहत जलाधारहरु मध्ये एक प्रमुख बृहत जलाधार हो र यस नदीमा सयौं सहायक नदि तथा खोलाहरु मिसिएर बृहत नदि प्रणाली हुन गएको हो। यसै नदि प्रणालीको नामबाट नै प्रदेशको नाम गण्डकी रहन गएको हो ।

चित्र नं. २ गण्डकी प्रदेशका प्रमुख नदी तथा जलाधार क्षेत्रहरु

क्र.सं.	प्रमुख नदी	लम्बाइ कि.मी.	जलाधार क्षेत्र	
			क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	प्रतिशत
१	कालीगण्डकी (माथिल्लो मुस्ताङदेखि देवघाटसम्म)	३८१.५८	९५६८.३४	४३.४६
२	सेती (अन्नपूर्ण । माछापुच्छ्रे क्षेत्रदेखि गाईघाटसम्म)	१५०.३४	१८२७.३८	८.३०
३	मादी (अन्नपूर्ण कफुचे तालक्षेत्रदेखि दमौलीसम्म)	८४.३६	११२३.६१	५.१०
४	मर्स्याङ्दी (उपल्लोमनाङदेखि मुग्लिनसम्म)	१७६.१४	४१८६.७९	१९.०२
५	दरौँदी (गोर्खादेखि आँबु खैरेनीसम्म)	६४.७२	६१०.८४	२.७७
६	बुढी गण्डकी (गोर्खा लार्के क्षेत्रदेखि बेनीघाटसम्म)	१४७.५८	२७१९.६७	१२.३५
७	नारायणी (देवघाटदेखि त्रिवेणीसम्म)	८९.६९	११३९.६७	५.१८
८	त्रिशुली (बेनीघाटदेखि देवघाट सम्म)	६७.७८	१६३.०२	०.७४
जम्मा			२२०१५.०१	

तनहुँस्थित यस भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत ६ जिल्लाहरूमा विभिन्न नदी सबवेसिन, जलाधार र उपजलाधारहरू रहेका छन् । प्रदेश सरकार मातहतमा रहेको यस कार्यालयमा उपलब्ध विवरण अनुसार कार्यक्षेत्रका जिल्लाहरूमा रहेका उपजलाधारहरूको संख्यात्मक विवरण तथा जिल्लागत रूपमा प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरिएका उपजलाधारहरूको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

कार्यक्षेत्रको जिल्लाहरूमा जिल्लागत रूपमा उपजलाधारहरूको विवरण:

क्र.सं.	जिल्ला	उपजलाधारको संख्या
१	मनाङ	६
२	गोरखा	१५
३	लम्जुङ	१४

४	तनहुँ	१७
५	कास्की	१७
६	नवलपरासी (वर्दघाट सुस्ता पूर्व)	११
जम्मा		८०

मनाङ जिल्लाका उप-जलाधारहरूको विवरणः

क्र.स	उप-जलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	ओगटेको पालिका	प्राथमिकता क्रम	कैफियत
१	मर्स्याङ्दी नदि -२ तिमाङ	२०८	चामे र नासोङ गा.पा	१	
२	मर्स्याङ्दी नदि -३	२६०	नासोङ गा.पा	२	
३	मर्स्याङ्दी नदि -१	६५७	नेस्याङ गा.पा. (वडा १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९)	३	
४	नार खोला	३३८	नार्फु गा.पा.	४	
५	दुध खोला	३२२	नाशोङ गा.पा.	५	
६	फु खोला	४६२	नार्फु गा.पा.	६	

लमजुङ जिल्लाका उप-जलाधारहरूको विवरणः

क्र.स .	उप-जलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	ओगटेको पालिका	प्राथमिकता क्रम	कैफियत
१	चेपे खोला -२	५७	राइनास न.पा. (वडा १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०)	१	
२	पाउदि खोला	६९	सुन्दरबजार न.पा.	२	

३	मर्स्याङ्दी नदि -३	९४	बेशीसहर न.पा.	३	
४	थुदी खोला	६६	मध्य नेपाल न.पा.	४	
५	मर्स्याङ्दी नदि -३	४८	दोर्दी र दुधपोखरी गा.पा., राइनास र सुन्दरबजार न.पा.	५	
६	रुदि खोला	७३	क्व्होलासोथर गा.पा.	६	
७	मिदिम खोला २	६६	क्व्होलासोथर गा.पा. र सुन्दरबजार, बेशीसहर, मध्य नेपाल न.पा.	७	
८	दोर्दीखोला २	२००	दोर्दी गा.पा.	८	
९	मर्स्याङ्दी नदि -१	१९२	मर्स्याङ्दी गा.पा.	९	
१०	चेपे खोला -१	१३५	दुधपोखरी गा.पा.	१०	
११	खुदी मर्स्याङ्दी	१९८	मर्स्याङ्दी गा.पा.	११	
१२	मिदिम खोला १	११६	क्व्होलासोथर गा.पा.	१२	
१३	दोर्दीखोला १	१५८	दोर्दी गा.पा.	१३	
१४	नादि खोला	२२०	मर्स्याङ्दी गा.पा.	१४	

गोरखा जिल्लाका उप-जलाधारहरूको विवरणः

क्र.स.	उप-जलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	ओगटेको पालिका	प्राथमिकता क्रम	कैफियत
१	दरौदी नदि २	१५४	सिरानचोक (वडा ४,५,६,७,८), सुलिकोट (वडा ५,६,८), भीमसेन (वडा १) गा.पा. र गोरखा (वडा २,३,५),पालुङटार (वडा १,२) न. पा.	१	
२	बुढी गण्डकी नदि ७	६९	भिमसेन गा.पा.	२	
३	बुढी गण्डकी नदि ६	६१	भिमसेन गा.पा.	३	

४	दरौदी नदि ३	१७५	गोरखा, पालुडटार न.पा र सहिद लखन गा.पा.	४	
५	मसुर्याङ्दी नदि	१००	पालुडटार न.पा र सहिद लखन गा.पा.	५	
६	त्रिशुली नदि १	६३	सहिद लखन गा.पा.	६	
७	त्रिशुली नदि २	१२९	गण्डकी गा.पा.	७	
८	बुढी गण्डकी नदि ५	२१९	आरुघाट गा.पा.	८	
९	चेपे नदि	१०९	अजिरकोट र सिरानचोक गा.पा.	९	
१०	दरौदी नदि १	२७७	अजिरकोट र सुलिकोट गा.पा.	१०	
११	बुढी गण्डकी नदि ४	३८२	धार्चे गा.पा.	११	
१२	बुढी गण्डकी नदि २	२६८	चुमनुव्री गा.पा.	१२	
१३	स्यार खोला	६३५	चुमनुव्री गा.पा.	१३	
१४	बुढी गण्डकी नदि ३	४५१	चुमनुव्री गा.पा. को तल्लो र धार्चे गा.पा.को माथिल्लो भाग	१४	
१५	बुढी गण्डकी नदि १	५१८	चुमनुव्री गा.पा.	१५	

नवलपरासी (ब.सु.पू.) जिल्लाका उप-जलाधारहरूको विवरणः

क्र.स	उप-जलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	ओगटेको पालिका	प्राथमिकता क्रम	कैफियत
१	गिन्द्री खोला	९१	कावासोती न.पा.	१	
२	बुनगादी-डुन्ग्रे खोला	६८	बौदिकाली (वडा १, २, ३, ४, ५, ६), बुलिनटार (वडा ५, ६) गा.पा.	२	
३	पुलम्दी-देउसत-साउदी खोला	१०२	बुलिनटार गा.पा.	३	

४	बर्लाडिदि खहरे देउसत खोला	६८	देवचुली न.पा.	४	
५	महिसोब खोला-नारायणी	२६	गैडाकोट न.पा.	५	
६	लौकाहा खोला	४८	देवचुली र कावासोती न.पा.	६	
७	लिन्दी खोला	७७	कावासोती न.पा. र हुप्सेकोट गा.पा.	७	
८	जयश्री बेल्लिया खोला	९२	गैडाकोट न.पा.	८	
९	गडारखोला	१२७	मध्य बिन्दु न.पा. र हुप्सेकोट गा.पा.	९	
१०	अरुण खोला	८६	मध्य बिन्दु न.पा. र हुप्सेकोट गा.पा.	१०	
११	विनयी खोला	२५७	विनयी त्रिवेणी गा.पा.	११	

तनहुँ जिल्लाका उप-जलाधारहरूको विवरणः

क्र.सं.	उप-जलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	ओगटेको पालिका	प्राथमिकता क्रम	कैफियत
१	चुँदी खोला	११२	भानु न. पा. र बन्दीपुर गा.पा.	३	
२	कालीगण्डकी नदी १	७६	घिरिङ्ग गा. पा.	९	
३	कालीगण्डकी नदी २	४८	रिषिङ्ग गा. पा.	१५	
४	कुथाङ्ग खोला	५९	घिरिङ्ग गा. पा. र रिषिङ्ग गा. पा.	१४	
५	क्याङ्गदी खोला	४४	शुक्ला गण्डकी न. पा.	६	
६	मादी नदी	२०५	ब्यास न.पा., म्याग्दे गा.पा., शुक्ला गण्डकी न.पा.	५	
७	माल्दी खोला	५१	घिरिङ्ग गा. पा. र भिमाद न. पा.	७	
८	मसुर्याङ्गदी नदी	८४	भानु न. पा.	२	
९	बुल्दी खोला	५४	ब्यास र भानु न.पा.	४	
१०	सेती नदी ४	११२	आबुखैरेनी र देवघाट गा. पा.	१३	

११	सेती नदी १	१४१	शुक्ला गण्डकी (वडा १,२,३,४,५,६,७,८,९,१०,१२), भिमाद (वडा ८,९) न. पा. र म्याग्दे(वडा २,३,४,५,६,७) गा.पा	१	
१२	सेती नदी २	११३	भिमाद न.पा. र म्याग्दे गा.पा.	८	
१३	सेती नदी ३	६९	रिषिङ्ग र म्याग्दे गा.पा.	१२	
१४	सेती नदी ४	१८२	ब्यास न.पा. र बन्दीपुर, रिषिङ्ग गा.पा.	११	
१५	त्रिशुली नदी २	३९	देवघाट गा.पा.	१६	
१६	त्रिशुली नदी १	९६	आबुखैरेनी गा.पा.	१०	
१७	कालीगण्डकी नदी ३	६०	देवघाट गा.पा.	१७	

कास्की जिल्लाका उप-जलाधारहरूको विवरणः

क्र.सं.	उप-जलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	समेटीएका पालिका	प्राथमिक ता क्रम	कैफियत
१	भुरुङ्गदी खोला	३४	अन्नपूर्ण गा.पा.	८	
२	मोदी खोला (मध्य भाग)	१८७	अन्नपूर्ण गा.पा.	१०	
३	कोत्रे खोला	३९	पो. म. न. पा.	४	
४	मादी नदी २	७१	मादी गा. पा.	१५	
५	मादी नदी ३	१९८	मादी गा. पा.	११	
६	मादी नदी ४	११२	रुपा गा. पा.	७	
७	मर्दी खोला	१३८	माछापुच्छ्रे गा.पा.	१२	
८	मादी नदी १	२२२	मादी गा. पा.	१६	
९	माथिल्लो मोदी खोला	२१७	अन्नपूर्ण गा.पा.	१७	
१०	फेवा	११८	पोखरा म.न.पा. .	६	

११	फुर्से खोला	२७	पोखरा म.न.पा.	२	
१२	रुदी खोला	४९	मादी गा.पा.	१३	
१३	सेती नदी १	१८४	माछापुच्छ्रे गा.पा	१४	
१४	सेती नदी २	१४९	माछापुच्छ्रे गा.पा	९	
१५	सेती नदी ३	९६	पोखरा म.न.पा.	३	
१६	सेती नदी ४	१४४	पोखरा म.न.पा.	५	
१७	सेती नदी ५	३२	पोखरा म.न.पा.	१	

कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा उपजलाधार योजना बनेका उपजलाधारहरूको विवरणः

क्र.सं.	उपजलाधारको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग.कि.मि.)	जिल्ला	उपजलाधार प्राथमिकताक्रम	उपजलाधार योजना बनेको आ.व.
१	चेपेखोला	५७	लमजुङ	१	आ.व. २०७६।७७
२	फेवा	११८	कास्की	६	आ.व. २०७६।७७
३	बुङगादी-डुरे	६८	नवलपरासी(ब.सु.पू.)	२	आ.व. २०७६।७७
४	सेतीनदी १	१४१	तनहुँ	१	आ.व. २०७६।७७
५	मर्स्याङदी नदी १	२०८	मनाङ	३	आ.व. २०७६।७७
६	मध्य दरौदी	१५४	गोरखा	१	आ.व. २०७६।७७
७	खुदी मर्स्याङदी	२५९.६२	लमजुङ	-	आ.व. २०७५।७६ मा हरियो वन कार्यक्रमबाट बनाइएको